

Aan de gemeenteraad

datum 10 september 2019
behandeld door A.Nienkemper
ons kenmerk
doorkiesnummer
Onderwerp PAS

Geachte mevrouw, heer,

In deze brief informeren wij u over de problematiek die is ontstaan naar aanleiding van de uitspraak van de Raad van State inzake het Programma Aanpak Stikstof (hierna PAS). Deze problematiek is complex en in het onderstaande wordt een samenvatting op hoofdlijnen gegeven.

Wat is het PAS

De Wet natuurbescherming (hierna Wnb) bepaalt dat nieuwe economische activiteiten of uitbreidingen van bestaande activiteiten moeten worden getoetst op hun effect op Natura 2000-gebieden omdat zij kunnen leiden tot een verhoging van de hoeveelheid stikstof in natuurgebieden. Dat heeft gevolgen voor stikstofgevoelige plant- en diersoorten in die gebieden en daarom zijn de activiteiten op grond van de Wnb vergunningplichtig. Het is lastig om voor afzonderlijke activiteiten en eventuele compenserende maatregelen aan te tonen wat de gevolgen voor de natuur zijn. Daarom heeft de wetgever gekozen voor een programmatische benadering in de vorm van het PAS. Het PAS is op 1 juli 2015 van start gegaan en bevatte maatregelen die leiden tot afname van stikstofdepositie en tot een versterking van de natuurwaarden in de Natura 2000-gebieden. Projecten die stikstof veroorzaakten en waarvan was berekend dat de uitstoot onder een bepaalde drempelwaarde bleef, konden op grond van het PAS doorgaan.

De Raad van State heeft in de uitspraak vastgesteld dat de onderbouwing van het PAS niet voldoet. Het PAS bevat de basis om toestemming te geven voor activiteiten die stikstof uitstoten en tegelijkertijd bevat het maatregelen om de nadelige gevolgen van die uitstoot te verminderen. Het PAS loopt daarbij dus vooruit op toekomstige positieve gevolgen van maatregelen voor beschermde natuurgebieden en geeft daarbij 'vooraf' toestemming aan nieuwe activiteiten. Het Europese Hof van Justitie had al eerder geoordeeld dat dit in strijd is met de Europese Habitatrichtlijn omdat de positieve gevolgen van de maatregelen die in het programma zijn opgenomen niet vooraf vast staan. De Raad van State heeft daarom geoordeeld dat het PAS niet meer gebruikt kan worden. De Raad van State heeft sindsdien een groot aantal vergunningen en bestemmingsplannen vernietigd. In afwachting van de uitspraak over het PAS had de Raad van State de behandeling van een groot aantal zaken aangehouden. Die worden in de komende maanden afgedaan.

Het gevolg van de uitspraak is dat er per project onderzoek moet worden gedaan of er effecten kunnen ontstaan in overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden. Dit kan aan de orde zijn bij bestemmingsplannen maar ook bij afzonderlijke omgevingsvergunningen voor bouwen en/of milieu. Afhankelijk van de gekozen procedure moet de provincie (of het rijk) op grond van de Wnb een vergunning of een verklaring van geen bedenkingen afgeven.

Het rijk en de provincie hebben aangegeven dit voorlopig niet te doen. Er zal eerst een nieuw beleids- en beoordelingskader worden vastgesteld op basis waarvan beoordeeld kan worden welke bijdrage "significant" zijn in de zin van de Wnb. Hiervoor is ook een aanpassing van de rekentool Aerius nodig omdat de huidige versie door de uitspraak niet meer voldoet. Naar verwachting is de nieuwe versie eind september beschikbaar.

Gevolgen voor Papendrecht

Papendrecht ligt op korte afstand van het Natura 2000- gebied de Biesbosch. Bij vergunningverlening moet daarom worden onderzocht of er effecten zijn voor de Biesbosch. In overleg met de Omgevingsdienst Zuid Holland Zuid (hierna OZHZ) is een handelingskader vastgesteld voor de komende periode. Deze werkwijze is afgestemd met andere omgevingsdiensten in Zuid-Holland.

Voor kleine ontwikkelingen zoals dakkapellen en uitbouwen bij woningen wordt aangenomen dat er geen stikstofimmissie op de Biesbosch zal zijn. Deze aanvragen worden afgedaan.

Bij grotere projecten moet door de initiatiefnemer inzicht worden gegeven in de belasting die het initiatief op De Biesbosch heeft. Dat kan pas als de nieuwe versie van de rekentool Aerius beschikbaar is. De OZHZ ontwikkelt een beoordelingskader om vast te stellen of een project (mogelijk) stikstofrelevant is. Dit is nodig om de periode te overbruggen tot er een nieuw landelijk en provinciaal beleidskader is. De OZHZ financiert de ontwikkeling van dit beoordelingskader uit het programma Omgevingswet (ontwikkeling nieuw integraal adviesproduct).

Daarnaast werkt de OZHZ aan het opstellen van een "handelingsperspectief woningbouw". Gelet op de bouwopgave voor de Drechtsteden is het niet gewenst om alle bouwplannen te bevriezen totdat duidelijk is wat het nieuwe wettelijke kader zal zijn. De OZHZ zal met de nieuwe versie van de rekentool Aerius onderzoeken welke mogelijkheden voor woningbouw er zijn op verschillende afstanden van Natura 2000-gebieden. Op basis daarvan komt er een advies. Per project zal een risico inschatting moeten worden gemaakt.

Bij het onderzoek naar de haalbaarheid van een project kan ook gekeken worden naar interne saldering. Mocht een project significante gevolgen hebben, dan kan tot slot ook de zogenaamde "ADC-toets worden gedaan. Als kan worden aangetoond dat er voor een project geen **A**lternatief is, er een **D**wingende reden van groot openbaar belang is én er sprake is van **C**ompenserende maatregelen, dan kan een project doorgang vinden. Dit moet in het besluit worden onderbouwd.

Op basis van een eerste verkenning van de juridische risico's worden er in Papendrecht vooralsnog geen projecten bevroren. In de komende periode worden de ontwikkelingen gevolgd. Per project zal, in overleg met de initiatiefnemers en de OZHZ, onderzocht worden of en op welke wijze en wanneer een procedure kan worden opgestart.

A15/N3

Over de verbreding van de A15 en het groot onderhoud van de N3 is overleg gevoerd met Rijkswaterstaat. Tijdens dat overleg is geconstateerd dat de uitspraak van de Raad van State geen gevolgen heeft voor de verbreding van de A15. Voor de N3 worden de gevolgen op dit moment in beeld gebracht. Indien hiertoe aanleiding is zullen wij u nader informeren.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Papendrecht,
de secretaris,

R. van Netten

de burgemeester,

A.J. Moerkerke